

GAZ KRİZİ, İNGİLTERE'NİN NÜKLEER ENERJİ VE HİDROJEN İÇİN BASKI ALTINA GİRMESİNE NEDEN OLABİLİR *

Mükemmel bir enerji fırtınasına yakalanan Boris Johnson, elektrik faturalarını kontrol altında tutmaya çalışırken iklim konusundaki bilgilerini teste tabi tutuyor.

Rüzgar esip gaz akışı devam ederken, İngiltere'nin enerji piyasası heyecan verici bir yer gibi görünüyordu: 50'ye yakın tedarikçinin müşteriler için yarıştığı, hane halklarına gaz ve elektrik için her zamankinden daha ucuz anlaşmalar vaat ettiği hızlı işleyen, rekabetçi bir pazar. Ancak birkaç ay önce rüzgar dindiğinde ve Avrupa pazarlarında ödenen gaz fiyatları dört kat arttığında, birden işler çok farklı görünmeye başladı.

Birçok yeni kurulan tedarikçi, pervasızca düşük tarifelerle büyümeyi kovaladı ve yükselen fiyatlara karşı korunmadı. Onlar için kriz ölümcül oldu. Geçen ay on tedarikçi duvara tosladı ve neredeyse iki milyon İngiliz hanesinin enerji hesapları için yeni koruyucular bulmak gerekli oldu.

Tüketiciler hoşnutsuz ama ceplerinden para çıkmıyor zira bir tavan fiyatla korunuyorlar. Bununla birlikte, düzenleyici, bu sınırı Ekim ayında yüzde 12 ve muhtemelen en azından önümüzdeki Nisan ayına kadar yeniden artıracak ve yıllık faturaya yüzlerce sterlin ekleyecek.

İngiltere, Energy Networks Association'daki inovasyon ve elektrik sistemleri direktörü Randolph Brazier'in "enerji üçlemi" dediği şeyin hemen hemen her ayağında birdenbire topallıyor: arz güvenliği, satın alınabilirlik ve sürdürülebilirlik.

Avustralya'nın yakından izleyeceği soru, politikacıların ve halkın nasıl tepki vereceği. Cezalandırıcı derecede yüksek fiyatlar, hükümeti, temiz enerji lobisinin umduğu ve beklediği gibi, enerji kaynaklarını çeşitlendirme ve yenilenebilir enerji kaynaklarını artırma çabalarını hızlandırmaya teşvik edecek mi?

Benzin fiyatı yakın zamanda düşmeyecek ve hane halkı talebi kışın dört kat daha fazla, ki bu artık çok yakın.

Cornwall Insight'ta kıdemli modelleyici olan Tom Edwards, yakıt fiyatlarındaki artışların tektonik ekonomik değişimlere yol açabileceğini söylüyor. İngiltere'yi Kuzey Denizi gazına ve Fransa'yı yoğun bir şekilde nükleere sokan 1970'lerdeki petrol fiyatlarındaki krizdi.

* "Gas crisis could put a rocket under UK push for nuclear, hydrogen", [AFR](#)

Johnson, Glasgow'daki COP26 toplantısına neredeyse bir ay içinde ev sahipliği yapacak ve tüm yılı 2050 yılına kadar net sıfır emisyona ulaşmak için yeni bir adım atmak için küresel destek toplamakla geçirdi. Konuşmayı konuşuyor, ancak İngiltere'yi fiilen harekete geçirecek politikalar defalarca ertelendi. Gaz krizi sonunda elini zorlayabilir. İngiltere'yi "rüzgar enerjisinin Suudi Arabistan'ı" yapma tutkusunu defalarca dile getirerek, kıyıları açık deniz türbinleriyle donatmaya tamamen kararlı. Ancak gaz kriziyle birlikte gelen ve sorunu daha da kötüleştiren rüzgar kuraklığı, İngiltere'nin enerji karışımında başka nelerin yer alması gerektiği konusundaki tartışmayı alevlendirdi.

Brazier, "Asıl soru, her şeyi elektriklendirecek miyiz, yoksa hidrojen yolunda mı gideceğiz" diyor ancak bu noktada İngiltere'nin aslında her ikisini de yapması gerekeceğini düşünüyor.

Elektrifikasyon için zorluk, depolama kapasitesini artırmak ve en azından bazılarının gözünde yeni nesil nükleer reaktörleri hizmete sokmaktır.

Mega reaktör projeleri güçlükle ilerliyor, bu yüzden hükümet Rolls-Royce'un mini nükleer enerji üretme planına para yatırmaya hazırlanıyor: küçük bir şehre güç sağlayabilen 470 megavatlık küçük modüler reaktörler (SMR'ler).

Rolls-Royce'un SMR'ler için kurumsal ve devlet işleri Direktörü Alastair Evans, "Hızlı hareket etmek ve birimleri 2030'ların başına kadar şebekeye almak için hemen sahalara, dağıtım modellerine, finansman modellerine bakmaya başlayabiliriz" diyor. "Bunu başarmanın püf noktası hızlı hareket etmektir. Eğer buna hız katabilirse, başarılı olacağız." diye de ekliyor.

Fabrikalar kurulduktan sonra, Rolls-Royce yılda birkaç SMR üretebilir. Bunlar ya şebekeye güç sağlayacak, veri merkezleri gibi ismarlama kullanıcılara hizmet verecek ve/veya yeşil hidrojen üretimine yakıt sağlayacak.

Rolls-Royce, nükleer denizaltı programında zaten SMR teknolojisine sahip, bu da Avustralya'nın yeni AUKUS anlaşmasının ülkeyi nükleer denizaltılara götürmesi durumunda mini reaktörlerin, özellikle de bol uranyuma sahip bir ülke için mantıklı bir ileri adım olması gibi ilginç bir olasılığı artırıyor.

Bu, Evans'ın Britanya'daki SMR'ler için özellikle de getirebilecekleri güvenli, vasıflı işler için hazır olduğunu söylediği topluluk ve siyasi katılım gerektirecektir.

İngiliz hükümeti de hidrojen üzerine ağır bir bahis koymaya hazırlanıyor. Gaz boru hatları hidrojene hazır olacak şekilde yükseltiyor ve Johnson bunu konuşuyor. Ancak, her şeyde olduğu gibi, biraz para toplaması gerekecek.

Brazier, "Başlamak için bir tür hükümet desteğine ihtiyacı olacak, buna hiç şüphe yok. Karada ve denizde rüzgarda, güneş enerjisiyle, hatta bataryalar konusunda tam olarak böyle oldu. Bu, sonsuz sübvansiyonlar istediğiniz anlamına gelmiyor, ancak bunu inovasyonu başlatmak, piyasayı yönlendirmek ve fiyatları aşağı çeken rekabetçi bir piyasa elde etmek için yapıyorsunuz." diyor.

* "Gas crisis could put a rocket under UK push for nuclear, hydrogen", [AFR](#)

Ancak, açık deniz rüzgar endüstrisi gibi biraz sabır gerekiyor. Macquarie Asset Management'ın kıdemli Genel Müdürü Martin Bradley, "Üretimi yerine getirmek zaman alacak, doğru gelir modellerini ve düzenlemeyi uygulamak zaman alacak. Doğru talimatla bugün gaz tedarikine hidrojen ekleyebiliriz. Bunu yaparken talep tarafını canlandırmaya başlayacağız. Liderlik, hükümet ve düzenleyici destekle bu fırsatı yakalayabiliriz." diyor.

İlk kullanım durumu muhtemelen endüstriyel ve enerji depolamada olacaktır. Ancak hidrojenin ev doğalgazı kaynağına karıştırılması ve nihayetinde İngilizlerin evlerini ve sularını ısıtmanın baskın yolu haline gelmesi hakkında çok fazla laf kalabalığı var.

Edwards, yine de "hidrojen hala çok pahalı, dönüşüm sürecinde çok fazla enerji kaybediyorsunuz ve sonra onu depolamanız ve taşımanız gerekir" diye belirtiyor.

Dolayısıyla, bir fiyat artışı olsun ya da olmasın, hidrojenin doğal gazın yerini alması biraz zaman alacak. Uluslararası Gaz Birliği'nin halkla ilişkiler direktörü Paddy Blewer, "Gaz, doğası gereği kesintili olan yenilenebilir enerjilerin en iyi arkadaşıdır. Hayati dengeleyici yönü var ve yanan petrol veya kömürden çok daha temiz" diyor.

Hidrojen devreye girse bile, yeni yakıt baskın hale gelmeden önce muhtemelen uzun yıllar boyunca doğalgazla karıştırılacaktır.

Rüzgar son haftalarda yeniden hızlandı ve bu, İngiltere'nin maliyet sıkışıklığının bir kısmını şimdiden hafifletti. Ancak küresel gaz fiyatlarındaki artış devam edecek gibi görünüyor ve Johnson hükümeti enerji politikasının yelkenlerini biraz rüzgarla doldurmazsa, hiçbir şey asla ilerlemeyecek gibi görünüyor.

* "Gas crisis could put a rocket under UK push for nuclear, hydrogen", [AFR](#)